

Krizový plán – chování žáků s PAS

PAS = porucha autistického spektra. Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech: ·

- sociální interakce a sociálního chování, ·
- verbální i neverbální komunikace, ·
- v oblasti představivosti a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit.

Projevy: stereotypní pohyby, zvláštní zájmy, omezená schopnost spontánně sdílet s ostatními dětmi radost a zájmy, či rigidní a kompulzivní chování. Četnost takového chování se zvyšuje při nadměrné stresové zátěži žáka.

Při prevenci vzniku nežádoucího chování, stresu, či afektu je třeba mít na paměti, že žák s PAS v zátěžové a pro něj nestandardní situaci může opomíjet základní životní potřeby, jako např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin. Pokud pozorujeme na žákovi neklid, je vhodné nabídnout pití, připomenout jídlo, pamatovat na toaletu.

Konkrétní opatření:

1. Zadávání jasných a krátkých instrukcí s podporou obrázků a gest
2. Pokud nastane krizová situace ve škole, je třeba dítě odvést do známého prostředí, aby se uklidnilo (třída, družina).
3. Pokud dítě reaguje špatně na změnu rozvrhu, je nutné ho na změnu předem připravit, případně ho nechat dělat to, na co je připraveno. Až se adaptuje, tak zkusit pokračovat v práci dle rozvrhu.
4. Na akce mimo školu ho předem připravit, pokud víme, že reaguje špatně na hluk, velkou společnost lidí, zajistit mu klidné místo. Když toto není možné, po dohodě s rodiči mu zajistit náhradní program. Možné je vrátit se z akce zpět do školy.
5. Pokud dítě pobíhá bez dozoru, tak ho nehonit (pokud je to možné v rámci jeho bezpečí), chytit ho za ruku a odvést zpět do třídy. Prokládat to jednoduchými příkazy.
6. V jídelně je nenutit jíst, respektovat místo, kam si sedne. Pokud bude místo obsazené a dítě na tuto situaci reaguje špatně, požádat spolužáka, aby si přesedl.
7. V hodině Tv, Vv, PČ tolerovat zvláštnosti dětí, přizpůsobit jim práci.
8. Vyhledat pomoc paní asistentky (pokud je přítomna) či jiného poradenského pracovníka (SP, VP, ŠMP).

Mgr. Jaroslav Kovárna
školní metodik prevence